

ORZECZNICTWO TRYBUNAŁU KONSTYTUCYJNEGO ZBIÓR URZĘDOWY

Seria B

Warszawa, dnia 4 września 2018 r.

Pozycja 142

POSTANOWIENIE z dnia 7 czerwca 2018 r. Sygn. akt Ts 372/15

Trybunał Konstytucyjny w składzie:

Justyn Piskorski – przewodniczący i sprawozdawca
Michał Warciński
Mariusz Muszyński,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym zażalenia na postanowienie Trybunału Konstytucyjnego z dnia 7 lutego 2017 r. o odmowie nadania dalszego biegu skardze konstytucyjnej R.T.,

p o s t a n a w i a:

nie uwzględnąć zażalenia.

UZASADNIENIE

W skardze konstytucyjnej wniesionej do Trybunału Konstytucyjnego 13 listopada 2015 r. (data nadania) R.T. (dalej: skarżący) wystąpił o stwierdzenie, że art. 184 i art. 32 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 1440, ze zm.; dalej: ustawa emerytalno-rentowa) w związku z § 1 ust. 1 i § 2 ust. 1 i 2 w związku z § 4 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43, ze zm.; dalej: rozporządzenie z 1983 r.) są niezgodne z art. 2 w związku z art. 45 w związku z art. 67 Konstytucji.

Postanowieniem z 12 stycznia 2016 r. Trybunał Konstytucyjny zawiesił postępowanie w przedmiocie wstępnej kontroli skargi konstytucyjnej do czasu rozpoznania przez Sąd Najwyższy skargi kasacyjnej skarżącego.

Postanowieniem z 7 lutego 2017 r. (doręczonym pełnomocnikowi skarżącego 13 lutego 2017 r.) Trybunał Konstytucyjny, po uzyskaniu informacji o tym, że postanowieniem z 5 lipca 2016 r. (...) Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia do rozpoznania skargi kasacyjnej, podjął zawieszone postępowanie i odmówił nadania dalszego biegu skardze konstytucyjnej.

W zażaleniu złożonym 20 lutego 2017 r. (data nadania) skarżący zakwestionował postanowienie Trybunału w całości. Zarzucił, po pierwsze, błędne przyjęcie, że zakwestionowane w skardze przepisy „nie naruszają zasady demokratycznego państwa prawnego i generalnej zasady prawa strony do sądu i prawa do zabezpieczenia społecznego i uznanie, że nie wyłączają możliwości uzyskania prawa do emerytury w wieku obniżonym przez pracowników wykonujących pracę na stanowisku »geodeta w rolnictwie zatrudniony w terenie«”. Po dru-

gie, naruszenie art. 53 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz. U. poz. 2072; dalej: u.o.t.p. TK) przez błędne przyjęcie, że „skarżący nie uzasadnił zarzutu niezgodności kwestionowanych przepisów z powołanymi wzorcami kontroli, podczas gdy sposób naruszenia kwestionowanych norm konstytucyjnych został w skardze wskazany w sposób jak się wydaje dość klarowny i zrozumiały. Ponadto Trybunał błędnie uznał, że twierdzenia skarżącego dotyczące sprzeczności zakwestionowanych przepisów z konstytucyjnym prawem do sądu nie mają potwierdzenia w analizowanej sprawie”. Po trzecie, naruszenie art. 61 ust. 1 u.o.t.p. TK (w zażaleniu błędnie określonego jako art. 61 ust. 1 ustawy z dnia 1 sierpnia 1997 r. o Trybunale Konstytucyjnym, Dz. U. Nr 102, poz. 643, ze zm.) przez „brak zbadania wszystkich istotnych okoliczności dla wyjaśnienia (...) sprawy, (...) poprzez niedokonanie ustaleń dotyczących usunięcia z systemu prawa niekonstytucyjnej normy wykluczającej możliwość uzyskania prawa do emerytury w warunkach szczególnych przez osobę wykonującą przed 1998 r. pracę geodety w rolnictwie jako pracy wykonywanej w warunkach szczególnych”. W związku z powyższym, skarżący wniósł o uwzględnienie złożonego zażalenia i skierowanie sprawy na rozprawę.

Trybunał Konstytucyjny zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 61 ust. 5 ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz. U. poz. 2072; dalej: u.o.t.p. TK) skarżącemu przysługuje prawo wniesienia zażalenia na postanowienie Trybunału Konstytucyjnego o odmowie nadania skardze konstytucyjnej dalszego biegu. Trybunał, w składzie trzech sędziów, rozpatruje zażalenie na posiedzeniu niejawnym (art. 37 ust. 1 pkt 3 lit. c w związku z art. 61 ust. 5-8 u.o.t.p. TK). Na etapie rozpoznania zażalenia Trybunał bada przede wszystkim, czy w wydanym postanowieniu prawidłowo stwierdził istnienie przesłanek odmowy nadania skardze dalszego biegu.

Zdaniem Trybunału kwestionowane postanowienie jest prawidłowe, a zarzuty sformułowane w zażaleniu nie podważają podstaw odmowy nadania skardze konstytucyjnej dalszego biegu.

Skarżący podniósł, że Trybunał nie rozpoznał istoty sprawy. Zwrócił uwagę na to, że nie kwestionował zaskarżonych przepisów „w ogólności” ale w zakresie, w jakim pozbawiły go możliwości przejścia na wcześniejszą emeryturę w warunkach szczególnych. Skarżący nie uwzględnił zatem argumentów Trybunału przedstawionych w zaskarżonym postanowieniu.

Skarżący nie wziął pod uwagę tego, że o naruszeniu wyrażonego w art. 67 ust. 1 Konstytucji prawa do zabezpieczenia społecznego można mówić jedynie wówczas, gdy przepis będący przedmiotem skargi godzi w istotę tego prawa. Jak ustalił Trybunał – a czego skarżący w zażaleniu nie kwestionuje – w sprawie, w związku z którą zostało zainicjowane postępowanie skargowe, nie doszło do ingerencji w istotę prawa do zabezpieczenia społecznego. Skarżący ma bowiem prawo do emerytury w powszechnym systemie emerytalnym po osiągnięciu wieku, o którym mowa w art. 24 ust. 1b pkt 13 ustawy emerytalno-rentowej. Artykuł 67 ust. 1 Konstytucji nie przyznaje natomiast skarżącemu roszczenia o takie ukształtowanie przepisów, które gwarantowałyby niezmiennosć zasad przyznawania świadczeń z ubezpieczenia społecznego (w szczególności świadczeń przyznawanych w ramach odstępstwa od regulacji powszechnych). Żaden przepis ustawy zasadniczej nie kreuje także – co podkreślił Trybunał – „bezwzględного” prawa do świadczeń emerytalnych, które stanowiłyby odstępstwo od regulacji powszechnych.

Skoro skarżącemu przysługuje prawo do emerytury w powszechnym systemie emerytalnym, to Trybunał w postanowieniu z 7 lutego 2017 r. trafnie stwierdził, że zarzuty naruszenia art. 67 ust. 1 Konstytucji cechuje oczywista bezzasadność.

Skarżący nie wyjaśnił na czym – jego zdaniem – polega nierozpoznanie przez Trybunał istoty zarzutów dotyczących niezgodności zakwestionowanych w skardze przepisów z art. 45 i art. 2 Konstytucji. W tym zakresie skarżący ograniczył się do stwierdzenia, że sąd „odstąpił od rzetelnego zbadania sprawy i wykładni przepisów w ramach tzw. swobody sędziowskiej, uznając, iż jest ściśle związany treścią (...) dokumentu”. Skarżący nie wziął więc pod uwagę tego, że kognicją Trybunału nie jest badanie okoliczności sprawy. Stosowanie prawa, choćby nawet błędne, nie podlega badaniu w procedurze inicjowanej skargą konstytucyjną. Trybunał nie jest bowiem „III instancją”, a skarga – kolejnym środkiem zaskarżenia w toku instancji.

Mając na względzie powyższe okoliczności, Trybunał uznał zażalenie skarżącego za niezaskarżające na uwzględnienie. Na podstawie art. 61 ust. 8 u.o.t.p. TK, w razie uwzględnienia zażalenia Trybunał wydaje postanowienie o nadaniu skardze konstytucyjnej dalszego biegu, jednak gdy brak jest podstaw do uwzględnienia wywiedzionego środka zaskarżenia, co miało miejsce w niniejszej sprawie, Trybunał obowiązany jest orzec o nieuwzględnieniu zażalenia. Stąd też, postanowiono jak w sentencji.